

ივერია

ნათი მთიანი ღირსი.			
თვე	ნან. კ.	თვე	ნან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი - ერთი შაფრი

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

გაზეთის დასაბარებლად და განცხადებათა დასაბუჯად უნდა მიმართონ რედაქციას და წესი-კიდრს. საზოგადოებრივი განცხადებები უნდა განცხადდეს: ჯანდასავლელი სტრუქტურის მიხედვით კარგად 16 კაპ, შეიკრებულ - 8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

თავადი ირაკლი ლაშარბაძის ძე დავითი მისი ბრძოლი ირაკლის ძე შალაველიშვილში, აუწყებენ-რა ნათესავთა და ნაცნობთა, რომ 26 ამა ივლისს ნახევარ წლის წირვია გარდაცვალებული მკვირვლის პირველი ძლიერი, ხოლო მეორის მეუღლისა ბარბარე ივანეს ასულის შალაველიშვილის, სთხოვევენ პატივს სცენ და მოპირდნენ ს. კნოლევი. წირვა და პანაშვილი განსვენებული სულის მოახსენებლად გარდახდომ იქნება კნოლევის ნათლის-მცემლის ეკლესიაში. დასაწყისი დღის 10 საათზე.

1-2,266-1)

ღიბიდა და ისიყება ყველა წიგნის მაღაზიაში

მ. ლანიძის გამომცემელი
ასლითს მუცელზე ა მოქმედა
აქაქიხა

ნათელა

(ქველქარი ამაზე)

წიგნი დაბეჭდილთა მშენებლის ქალაქში, შუიკავა 72 გვერდს.

შაქის თითო აბაზი.

ვინც ამ წიგნს ვერაღ ნაღ ფულზედ იყიდს გამოცემულიდან მუთავი ში, დეპოზიტში 20% მსუველთა ფას-დაღებიანად გავაზინებთ.

(10-146-1)

საკომერციო კურსები

ქაღებისა და გვეყვისათვის

(წელი მე ქვსებზე)

კურსების დანიშნულება ის არის, რაც სეკონდარი საკომერციო გაიწერის შესახებ მსურველთა, როგორც ქველქარს, ისე გვეყვის და მოახზელის ნათელის შებენობის შემწეობით ანგარიშის დახელოვნებით მკოდნენ.

სწავლის გათავებას შემდეგ ატესტატები ეძლევათ 1897-98 საბოლოო წელიწადის შემდეგ საგნები იქნება სასწავლოები: 1) საკომერციო კომერციის, 2) საკომერციო ანგარიშებზე, 3) ბუკალტურა (მარტევი, ორიკ და სანაკო), 4) ანგარიშებზე სახარკოში ჩაოთა, 5) საკომერციო მისერ-მისერა, 6) საგვერა და სთამასერა წესდებანი, 7) მსურველ-წერა და წერა გვერდზე და შობა (исправление дурного почерка).

სწავლა დაიწყება 15 სექტემბრიდან. ასობა შემომსლელთა მიღება დაიწყება 1 სექტემბრიდან, ყოველი დღე დღის 10 საათიდან თერთმეტამდე და საღამოს 4 საათიდან 8 საათამდე, კურსების სადგომში, სასდასა ლექს-სახელოსან ფრედონიკის № 9 სერავაისა და ნაკობის ქუჩაზე, აფთაპის პირდაპირ.

პროგრამის და წესები კურსებისა უსასადად შეიძლება მიიღოს მსურველთა კურსების სადგომში და მათა წოვანაწეების საბანკოთა კანტორაში, სიონის ქუჩაზე.

ვინც ქალაქს გარეშე სტოვობს, შეუძლიან წერილთა მიმართის კურსების დაბარებლად ს. ბ. მახველიანს, ტელიფონი (24-127-8)

აკიზარის მკლანის ამფენ-

ბელი კამიტანი ამით აცხადებს, რომ დღეითის მარხის სოფელ კიზარში უნდა ამფენის ახალი მკლანისა დამტკიცების გგვით. მსურველს შეუძლიან ნარდალ აიღონ მისი ამფენა.

პროგრამისა და ფასის შტუტება შეიძლება ეტარხის კანტორაში-ში და სოფ. კიზარის მკლანში.

(4-144-3)

მთავრობის განკარგულებანი.

უხალესი ბრძინება. ტუფაისის ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარე დავიტკატლენა სტატსკია სოკრტონი ბიკოვი დანიშნულ იქნა ტუფაისის გუბერნატორად.

ახალი ამბავი

კავკასიის მთავარ-მართებელი თავ. გოლოკინი ჩამოაქანდა ტუფილის აგვისტოს პირველ რიცხვებში; ტუფილისში ცოტა ხანს დაპყვს, მერე კოვარიში წავა, სადაც აგვისტოს 27-მდე დარჩება და იქიდან ყარსისა და ერვრის გუბერნიებში წაბრძანდება.

22 ივლისს, ხელმწიფე იმერატორის სახელწოდების დღეს სიონის ტაძარში გარდახდომ იქნა წირვა და პარაკლისი. მწირველი იყო საქართველოს ექსარქისი ვლადიმერი, ეპისკოპოსი ალექსანდრე და სხვა სამღვდელთა. წირვისა და პარაკლისს დაესწრნენ: გენერალთა, გუბერნატორის მოადგილე კ. კ. სტეფანოვიჩი, მოხელენი და მრავალი ხალხი.

ტუფილის მთელ დღეს ბაიარდებით იყო მორთული და საღამოთი გაჩრდილდებულა.

როგორც ვაჭარებში სწერენ, ტუფილის ოლქის ფოსტატელეტორა ფს უფროსი ბანი ბოგუციკი გადაყვანილ იქნება იმავი თანამდებობაზედ ვარშავაში, ტუფილისის ფოსტატელეტორადის კანტორის უფროსი ბანი კოვალსკი დაინიშნება ოლქის უფროსის თანაშემწედ, ხოლო კოვალსკის მოადგილე დაინიშნება ამ მინი თანაშემწე მუსელიუსი, ან ქუთაისის ფოსტატელეტორადის კანტორის უფროსი სემერენკო.

როგორც შეიკრეტი, ტუფილისის მიხედობის სამთქალქო სახელის ნოს სასწავლებლის დირექტორს ბნევი დანიშნეს სურდა წასულიყო მოწვევებით ერთად ბაქოში და ბათუმში იმ მიზნით, რამ გვეყვის მათთვის იქაური მანქანები, მაგრამ სურვილი სურვილად დარჩა და ცნობის მოყვარე შეგირდის იმედი არ გაუმტობდეს. ნუ თუ ესე გაუქობდა სასწავლებლის კამიტეტს და ქალაქის გამგეობას, რომ 17-18 შეგირდის მოგზავრობისთვის 15-18 თუმანი ვერ გამოიღო? თუ ენებულეათ აქედნი ფულის გამოღება, მაშინ სთხოვონ გზათა მინისტრს, რომ უფაზად დაუთმოს. ბაქოში და ბათუმში და მათი ქარხანებ-ვაჭარების გაცნობად-დათვლილებზე, ეკვი არ არის, ბევრს კოდნეს შემპატენტს ახლაგზად ხელთანა. ვინა და ამისა, თუ ახლა არა, შემდეგ, როდესაც ცხოვრების უღელს შექმნიან, სულ აღარ ეცილისება სხვა ქალაქებში წასვლა და ქარხნების და მათი თანს-გვარი მანქანების დათვლილებზე. ამიტომ ფრიალ სასურველია, სახელმწიფო სასწავლებლის მთავრობამ ვინა ხორციელოს წინადადე განზრახული სურვილი და წაიყვანოს მოსწავლეები ბაქოში და ბათუმში.

ქალაქს გამგეობამ მიმართა ტუფილისის პოლიციების ტრეს და სთხოვა: უბრძანეთ პოლიციის ბოქალულებს ძალი დაატანონ იმ სახლის პატრონებს, რომელთაც თვისის სახლების წინ ქაფენილი არ გაუკეთებიათ, გააკეთონ ეს ქაფენილი ერთის თვის განმავლობაში, ხოლო ვინც ამას არ შესარულეს, შეუღწინონ ოქმი და გადასცენ ქალაქის გამგეობას, რომელიც თვისის მხრივ სამართალს მიმართავს.

მთავრობამ ათას მანეთი გადასცა ამირ-კავკასიის რკინის გზის უფროსს ინტენერს ვედერევს იმის გამოსაკვლევად, თუ რამდენად სსარგებლო იქნება ვაკრობისა და მრეწველობის მხრივ სხეთში რკინის გზის გაყვანა.

სამეურნეო და სახელმწიფო ქონებათა მინისტრი ბნი ერმოლოვი მთელ კავკასიაში ჩამოვა.

ემ ბანად კავკასიის სამეურნეო წყველზედ 7,678 კაცი თურმეა სექტიმოდ მოსული.

კავკასიის უხლოესს მთავრობას მიმართეს მეტევეებმა და სთხოვეს ან სრულიად მოსპეთ და ან შედკირეთ მინც გარდასახად, რომელსაც ქალაქი გვარამეს თითო ტივის ხეგო. ვინა და ამისა დაგვიფართო როგორმე მეტევის ნაპირების პატრონთაგან, რომლებიც თავისი მხრივ გარდასახად ვგვართმევენ და გვეყვრობებენ.

როგორც ვახ. ტუფილისის ფურცელი იუწყება, ამ ეთად ქუთაისში მოყვს ახალგაზდა ქართველს მხატვარ-მოქანდაკეს ს. პოლიოკი-შვილს, რომელსაც სწავლა ოფსაში მიიღია, შოთა რუსთაველის ბიუსტი დაუმზადებია. ასობად გოლოვინა სურათი ჰქონია. შოთას წინ გამოყვნილია ავეფების-ტყვისანა და წიგნებზედ აუფის ადფის გვივრინა; ბიუსტის დასადგამი გარეშეში შეპკულია სუროს ფოთლებით. მთელ კიდევ მიამასანს. ბიუსტი ვლიობა შეიდა ამახ-ნახევრად (1 მ. 70 კ.). ახლა ნევისს საუვეთესო მსახობის ვლ. ალექსი მესხაშვილის ბიუსტის კეთება დასდგამია იგი. ახლავაზდა მოქანდაკე სწავლის განსარგობად სტა. მბოლს თურქე ამირებს წასვლას, მაგრამ მეტის-მეტეი სიღარიბე ხელს უშლის.

კვირას, 20 ივლისს, ნაძალაღვის ფუნაში, ქართული სკრის მოყვეებმა ბ. ადმიძის მონაწილეობით წარმოადგინეს „პეპო“-სუნ-დუქანისა და ვოდეგოსი „ჭუქუსი მკირისა, აქს. ცეარლოსი. წარმოდგენამ კარგად ჩაირა, საზოგადოება ძლიერ ბევრი დაესწრო და ნასობა მოეხებოქ დარჩა. ამასთანვე საზოგადოების სურვილი ის იყო, რომ ამგვარი წარმოდგენები კლავაც გაჩეორებულეიყოს.

ორშაბათს, 21 ივლისს, კრებო იყო ქალაქის გამგეობისა და დამდებელ კომისიის წევროთა. კრებას უნდა ამოყრიან დამდებლები. 160 გვადგენა შოთის ამორჩეულ იქნა 18: თავ. ვ. ნ. ჩერქეშივილი, ბუღდაზ-ბაღდასარკო, ი. ვ. აღი-ბეგოვი, ზავაროვი, სტარცევი, ყუფინი, კისტოვი, მაიკოვი, სედენ-კოვი, ტერ გვიგორიანკი, ჩიმიშკი-ანკი, გ. მ. ლასიშვილი, ა. ო. ეგუ-ნაივი, ადგილმწიფე, ს. ა. ვართანო-ვი, მიჩხოვი, იაკიმოვი, თ. ნ. ე. არლითინსკი-დოღოვრუკოვი და კანდიდატებად ანანოვი და ასტეაკ-ტროიკი.

გორის მაღლობად, სოფ. დარბში, გლეხის შლიძის ვენახში ფლოქსტრა აღმოჩენილა („კვპ“)

ქალაქის მესამე ნაწილის ბოქაულის თანამდებობის აღმასრულე-ბელმა დ. გელდენიშვილმა, რომელსაც პუშკინის ქუჩაზედ და ერვრ-ნის მოედანზედ ქუჩებში სხვა-და-სხვა საწოდვეს ათვლიობებდა, შეაშინა, რომ ყასთუვის ლეტნში გაშენებული სკლდები ინახება. დ. გელდენიშვილმა მშინევე ქალაქის ექიმ ბნი ზღნდიკი მიიწეია და იმის თანდასაწრებითა იკვი სკლდის ბოქკა ვახსენეინა. სკლდები საშინლად გაფუჭებული, აყროლებული და დამაბლიანებული ამოწინდა. ყასუმივერა ვანასხად, რომ თვეში ვი არის ეხლა მივიღე და არ გამოიყ-ლია, მაგრამ, როგორც აღმოჩინდა ზოგერთი ბოქკა ვახსენილი იყო და თვეშიც მბომავე აღდა. ბოქკა ლმა და ექიმმა მშინევე დაბეტეს ბოქკე-ნი, ხოლო ორშაბათს, 21 ივლისს მოსპეს. ახალგვებში 15,000 თვე-ში იქნა მოსპობილი. „საკვირველი და ღირსი შეანინევე აქ ის არის, ამბობს, ტუ. ფურც., რომ ეს აყროლებული და დამბოტიანებული თვევი საბუქს ექიმებმა-ი არ აღმოაჩინეს, არამედ პოლიციამ. ნეტა რას აეთვეთ და რას სინაგავენ ეს და-ლოცული ექიმებო!“ მართლაც რომ საკვირველი და შესანიშნავია ქალაქის მამა-პატრონთა საქმე, რომ ასე უუბრძანდებოდ ეკლდებია ქალაქის მკვიდრთა ყეთოლდებობას. გერეო შეშინების სკლდები, ეხლა ეს ყასუმივე და ვინ იყის კიდევ სხვა ამგვარი, მაგრამ ჩვენმა „სანიტრებ-მა“ არ უწყინა.

მისაღები გეზმენები ტუფილისის სამხედრო საფერშლო სკოლაში (ნავთულში), როგორც ვაჭარები იუწყებიან 20 აგვისტოს დაიწყებია.

სახელმწიფო ბაკის ტუფილისის განყოფილებამ უკვე მოსპო მანათიან ქალაქის დღის ფულის ძრევა. როგორც ისმის, მთელ მ მანათიან ქალაქის ფულსაც მოსპობს.

მეტეის დედია სასწავლებელი (სამთავრის წმ. ნინოს მონასტ.)

ტრის) მოწვევათა მიღება მოსამზადებლად და I, II, III და IV კლასებში დიწვება ამა წლის 1 სექტემბრიდან. სასწავლებელში მიღების თხოვნა უნდა მიერთდეს სასწავლებლის სამკომისიო. ამასთანვე საჭიროა მოწვევა მუდმივი, ანუ წლოვანი ბიზის და მოწვევა ჯანმრთელობისა და აკადემიის აკრისის.

ამ სასწავლებელში ასწავლიან: რუსულსა და გერმანულ ენებს, არითმეტიკას, ქეოლოგიას, ისტორიას, მართლ-წერას, გალობას და ხელოვნებას. მსრუტულთა ფრანგულს ენას ასწავლიან, ხოლო მოწვევებში ასევე ცალკე უნდა გადახადდეს. ვინც კარგად დაასრულეს ამ სასწავლებელში სწავლის, შეუძლიან სხვა სასწავლებელში გადასვლა.

სრულ პანსიონატის წელიწადში ერთხელ 120 მ., დანარჩენი - 80 მ. მართლ სწავლის ფასი 20 მანეთი წელიწადში. ვინც პანსიონატში ვერ შეიძლება სწავლობდეს, სასწავლებლის სამკომისიო აუტონომიურ კომიტეტს დასთავაზობს სახლს იჯარაში და მოწვევებს თვალყურსად ადევნებს.

გვ. კაცკაზის სიტყვით, მან გოგოლიანოვისკის გამოკვლევა, რომ კახეთში ვაჭრის ავადმყოფობა, ბლუკროტილი წოდებული, სრულებით არ არის, ხოლო ის, რასაც მან საპნით ბლუკროტილი უწოდა, სულ სხვა ავადმყოფობაა, რომელიც სპეშიაში არ არის და რომელსაც თითქმის არავითარი ზარალი მოტანს არ შეუძლიანო. მან გოგოლიანოვისკის დაწვრილებით გაუცდნია ზემოხსენებული ავადმყოფობა საფრანგეთში და ეს ერთი წელიწადი იმის გამოკვლევისა, არის თუ არა კახეთში იგი, მაგრამ აშკარად დარწმუნებული, რომ არც საუფლისწულო და არც კერძო მემკვიდრეთა ვენახებში არ მოიპოვება. სანატორიო, რომ მან გოგოლიანოვისკის სიტყვა გამოთარგმნა, მაგრამ მკვიცი გეგებს, რადგანაც ისეთ მკვნიერო, როგორც ვიბლა და სხვანი არიან, რომელიც კახეთის ტერიტორიაზე არავადმყოფობის ტიპს მიეკუთვნება და მტკიცებით გაიხიჯეს, ბლუკროტილი ავიარეს. ყოველს - შემთხვევაში, ვიდრე დაკვირვებით არ დამტკიცდება კახეთში ბლუკროტილის არსებობა, მემკვიდრეთა ხელი არ უნდა იქონიერდეს ვადმყოფობაზე.

როგორც სიდალიდან გმწებენ, იქაურ ვაჭრების სიბარულს ზღვიერი თურქი აღარ აქვს, № 182 კაცკაზის სიტყვიდან ხელში გადადის და აღტაცებით კითხულობენ, რომ მთავრობამ ქიზიყის დიქსი წესდება არ დაამტკიცა?.

მეორე არის, რევიანი დედასი: იმხორეული, თუნდ ილუსაწაული კიდევ, მაგრამ ეს სიბარული ნაწილობით არ იქნება. თუ ჩვენს მეთოდებში და კერძოდ სიდალულებს არ დაემყენებთან, ამ ბოლის დროს იგივეა. იტორი წესდება დამატებითი მთავრობის მიერ დამტკიცების საწინააღმდეგო ინტერესის სახელობის, როგორც ქიზიყის დიქსი და იტორის შემდეგ სრულიად ავადი შექმნება ამავალი სახეობის დროს და იქნება თანდათანობით სიბარული აღარ იქნება. პეტრობურგის ქალაქის ვაჭრებს, რადგანაც ეს ავადმყოფობის გუბერნატორებს უკვე მიიჭრულა, მაშასადამე, სიდალულებს ტექნოლოგიური წესდება უფროდ დამატაციტული იქნება, ოღონდ ამ მთავრობის

ს. ლავსიკაიას. (ტვილისის მხარე). პირველ ივლისიდან დღემდე 85 სული საქონელი იმსხვერპლა კირში. ხალხს დიდი ზარალი მოუყვანა. მართალია, ტვილისის ახლოა, მაგრამ ბეთილი მხოლოდ ამ რამდენსამდე დღის წინად გამოგზავნიან. ამ ვაშლს 19 სული საქონელი არის კიდევ ავად. იმედი, ახლა მაინც გვეშველება რამე და მალე სრულიად მოიპოვება იგი. მასობრივად სოფლებში შიშობენ ქირი არ იქნას გადატანილი.

ს. პატარა ლილოსა და ცვეტოვსკის ფერმაში საქონელს თურქული გულანდა. ამ ვაჭრებულ მუშაობის დროს ხალხი დიდად შეწუხებულია ამის გამო.

როგორც შევიტყუთ, ს. ახალი სოფელში საქონელს ქირი გასრინდა. დღეს, 24 ივლისს, ტვილისიდან ბეთილი შ. დედაბრწივილი მიღის, რომ ავადმყოფს საქონელს უწამლოს.

საქ. ნიალუხი. 22 ივლისს, ნაშუადღევს 1-ლის ნახევარ საათზედ, როდესაც მატარებელი № 78 სადავრით გადიოდა, ტორიონის მდინარე კონდატორი კუტონოვი ვაგონიდან გადმოვარდა და მატარებელში მარცხენა ფეხზედ გადავარდა. დაშლული მამიწე ტვილისის რაიონის გზის საავადმყოფოში გაზავნიეს.

21 ივლისს, საღამოს 6 საათსა და 45 წამზედ, ტვილისისა და ავტოლის შუა მიმავალი საქონლის მატარებელმა № 70 შატბი მატარებელს ორთველი ფეხი მოსწყვეტა. შატბის ვაგონზედ მტკობის დროს დაფხულდა ფეხი და ვაგონებს შუა ჩავარდა.

სანაშობის, 22 ივლისს, მე-3 პოლიციის ნაწილი, ეუზიანის ოლქის ქალაქ თბილისში მდებარეულმა ფეხები ტრიუმფისგან განკაგა, რომ წყნლის იმდროს, როდესაც მუშინა რუსეთის სსატორიოში, ვინაღაც მალთა ვაჭრობაში კაცმა ჯიბიდან 488 მანეთი ამონაბილად და სავაჭრო ვაჭარა. ტრიუმფის თევზის ვაჭარი ყოფილა და საქმეების გამო ტვილისში ჩამოსულა. ორშაბათს, საღამოს 11 საათზედ საღვრზედ წასულა და იქ ვიღაც უცნობს რუსს ჯიბით თავი გაუცილა ტრიუმფისთვის. უცნობმა ჩივიანად ჩამოეჭრა ყოფილა და სხვა-დასხვა სასწავლებელ დაუწია დაპირალი. პოლის რუსეთის სსატორიოში წასულა და ორთველი ერთ ნიჭში დამტყინათ, დამე უცნობს ჰ მიდინ 488 მანეთი ამონაბილად და პაპარულა. პოლიციამ უკვე ხომები მიიღო ჭურღის შესაყრობად.

21 ამ ივლისს, პოლიციის მე-4 ნაწილი სამარის მოკლავ იყენი შიტიკი მიიღო და განაცხადა, რომ წარსულს დამეს ჩემი ლენი, რომელიც მოსტოვი ქუჩაზე, 800-ის სახლში იყავიდა, გაუტყინათ და 805 მანეთი უფულად და სხვა-დასხვა სასწავლებელს წაუღიებია. შიტიკი ლენის 12 საათზედ დაუტყინა და თითონ ეუზილი დამტყინა. მობორტ მოქმედება აღბად იცხადეს და მეთორ ქუჩიდან კარბის ფოტორი ამოიღო და ის შედგე ლენაში.

ბის მიერ შედგენილ წესდების თანახმად უნდა იქნას შესწორებული და ისე შეადგინოს ტვილისის გუბერნატორს, ხოლო თუ დღემდე წესები არ წესდებიან ამ საქმირობად, მაშინ ცალკე უნდა დასაჯიონ მოვარობას, რომ აღნიშნული განსაკუთრებული უფლებები მიეძღოს. იგი, რომ მთავრობის ახალი განკარგულება იყოს მიხები, რომ ფეხის წესდება არ დამატაციტოს საინსტრუმენტად.

დაბბ სოფელი

(მოწერილი ამბები)

სამხილადი, (რაჭის მხარე). ერთს თავზედ მეტეს განჯლა, რაც ქვემო რაჭის სოფლებს წყება არა ჭირისება. ხალხს, მასწავრი ბრუტევი, ეს სწავრი და მოამტკებულად სიამდასი, განსება მეტად შეეწავა და სახარაგებულად. სოფლის მეტას იმედი დატარებული ქვიანდა, რომ წლის მოსავალი რიგანაში შემდეგად. ამჯერად მოსავალია მხოლოდ რაჭის რაჭის ეუზენს წყება სხივად და რადედა და ნიჭეგანისგან კარგი ნაირი უნდად. მაგრამ დიანთა ქვემო რაჭის განდამსგან მოწვევის თვალით: 13 ამ თვეს ცამ პირა ვაგლო და მეტე-ნიერმა შესავალ წყებამ სიამის დღის განსვალაში მის და ველო სსამომოვარად განსამა. დღეს ქვემო რაჭის მუშათ სსამომოვარს დამდე უმთხრეს სასწავრი, რადგან სწამისა იუჭად არ ჩაყარა, როგორც ამ უნდადღის ამისს წყება განსვალაში და კარეს მოსავალს მივსახან. ეუზენს, 15 ივლისს, სოფ. კეთილქუჩისადმი კრამი წყებისა ამბავი მოსდა: ვინაობის დღესასწაულის გამო თიღარე მტკობითეს წყებულად ქვიანდა. სსადლევი, როგორც სსატორიო წყებას ამბავი, ქვემო თხელუში ვაგონს მამიტი კატორაში შემო-თხელუხლს დღეს პირთეს გურ-ტემაქეს სწავალი დანსგ მუნეღში ამ გურტემაქეს მამიტი სულა განსტყუა. შედეგობის მიხედვად ია, რას სასხე-ღებენ: გურტემაქეს მამიტი ქვიანდა უნდა წამოსწავა კატორაში, რომელიც თვის პირას შეადიან მინსაქვე წასავალად გამოწავლებდა, და ღანჯარ-გა უტყინა, რომ მე შესწავლებ მტკობი ერთი ანაწილი ღებენ და ვინა, თუ არა, მობრუნდ და შეინ დადიო. კატორაში ურწე დამტყინა. ამის გამო გურტემაქეს კატორასათვის სწავალი დატევი ვერ სწავლი და შეეგებ. მამის კატორასგან უქვია სხვადას და გურტემაქისათვის შემოეგებ, რომელს შეეგებ ასეთა სასწავლი ამბავი იყო. შედეგად კატორაში თავის თავად გამოდესა და მამსახლსთას. მოგულდები და მკვლავი ვერად - შეადიან სსავსენი მდებარე.

ჩვენს სამწესრობად, ნაფინიების გამო ამღვი უქვარება სსატორიოლან არც ერთს ეუზიში არ წამომსაღებია მომად, რადგან რაჭისა. სსავიგურადა, ორი ქვიან ღებენ რეკორსებს ასე როგორ უნდადას ასეთს უფლებად, მტკობისას და შრომის მიუგერ დახლს, ნათარინ რაჭელები არაა! ქორწინა, ნათობა, ახე სსავ რამე წყებებს ისე არ ჩაივლიეს, რომ რამე შეეგებებს არ მამსაქეს. დას ონში თუ რამეუქს მე მამსაქეობამ მშადაობასანდ ჩაიარა, უქვარეს სსავრეგულად მამსაქეს. ამისთანა რამ არ შეეგებება ამ საქმიონით. ნათ ონის მოხდენა ექვრის პირას, კვამბაში შესაფარეს უნდადას ვერ ამქეს სოფელი. ამჯერად ამ გურტემაქეს დამამსხვედა მამსარის უფროსი თავი. რადგან კვლან მამინ უნდადას მამიტი.

16 ივლისს, 97 წ. წაიღილი ძაჩქმდანი. მისიის ნახევრიდან დაწყებული დღევანდლამდის ერთი რიგინი წყება არ გავლირსებია. მართალია თასში ერთხელ ცა ღრუბლებით შეიმოსება ხოლმე, მაგრამ ორთველი ცივდელი

ცვარის დავაბნევს და ისევ მალე მზე გამოინდება და გახურებულს, ცხარე სხითა კონას შემოვტყურაქონის ხოლმე. ასეთმა სიტუაქვანაქეზამ ქირანხული ამობიბო; არც ვახსიანთა გვაღვანაწვივითა. ავადმყოფობაშიც მტკობი იმინი თავი-კალიცხედ, რომელიც სოფლებზედ მოშორებით მდებარეობენ, ისეთი უჯახი ვერა ნახათ, ორი სამი სული არ იყოს ჩაღვანებული. ვის უნდა მიმპართონ სასწავლებამ ამი თანა შემთხვევაში თუ არა ისევე მი გიძვირია და უქვი ეკიმბეზი-მეხოხიდან, რომელიც უფროდ ამრობენ ტავის ისედაც ათასგვარიან შეუწყებულ სოფლის მკვიდრო. ერთი რიგინი მკურნალი და გამოცდილი, დასოვლივრებული ფერალი მაინც რომ გვევინდეს ქიხივლებს, ღვთის წყებად გაქვი, ჩვენს ხალხს ყადრი აქვს მათი და გავივების დროს ყოველთვის მიმპართავდნენ რჩევი და რიგინისათვის,*) მაგრამ უხეღურებაც ის არის, რომ მამეტემალო ნაწალი ჩვენს სოფლის მკვიდრო, უმკურნალოდა და ღვთის ანაბარდ რჩევი, რადგანაც ჩვენს სოფლის ეკიმბეზებს არამდ თუ ავადმყოფობა მკურნალობისა არა გავგებათ. არა, პირიქით, ათასგვარი ხრიცება სძენენ ის, რომ ვიბე კარგად ვისტყინ. ამ სულით დატარებული გულ-ღებურცილო ხალხი დურწუნებია, რომ შეიღ ბაზინი წამლის* მისწრობა არ ყოველგვარ ავადმყოფობის წინააღმდეგ და ცხენიც, ვად გაუხდებთან თუ არა ვინმე, მაშინავე მატყუარა და ქლესა ეკიმბეზთან შეიღებახის წამლის გამოსართმევად ვარბინა. ია, რის ვი-ვავლსბთ შევავაროვე ეს შეიღ აბაზი, - ზოგი სულაოდ ვაყვიდ, ზოგი ქვათია, ზოგი ექვიკო, მაგრამ ოღონდ ეს რამეც ვეშლის ჩემს ავადმყოფს, და სულ სხვა არ დაგიშვებო იმისთისა.* ეკიმბეშიც ყურადღებები იმსენს და ანუგეშებს, ამ წამლის დაღვევა და მორჩენა ერთი იქნებია. ამბობენ, შეიღ ბაზინი წამლის* გაცეფების ერთი აბაზის ქინაქინა და სანი ჩინი ქვიან უზარლო წყარის წყალი სკირიან წამი წამისა* და მატყუარა ეკიმბეზთა იარეზობა-ვარფხასაც ბოლო მალე მოელება.

პატივცემულ ბატონ მამრის უფროსისა, მამხანის მოქალაქის ფერიისათვის და ქიხივლობისათვის თავდადებულის დიმიტრის ნადირაძის თაონდებში მამხანის საბოქალაქოში შეიღმა სოფლის საზოგადოებრივად მოქალაქის საზოგადოების ერთმა სოფლის საზოგადოებამ, განაჩენები დაუდენეს, სოფელ ქ. მამხანში სასწავრიანლო დაასრულა და მკურნალი მიიწვიონ. ამ განაჩენებს მალე სადღეც უნდა აქვდეს დასამტკიცებელი. ამ საქმეში, შედეგად სოფლის საზოგადოებანი იღებენ მონაწილეობას: მამხანისა 240 კომლი, საქობოსი 1,000 კომლი, კუჭავანისა 1,000 კომლი, ბოდის-ხევისა 800 კომლი, ქვემო-მამხანისა 450 კომლი, მირზანისა 700 კომლი და ზემო მამხანისა 800 კომლი და მთლიან საზოგადოებრივად მადროსი-450 კომლი, სულ 5,440

*) სიდალიდან მკურნალს მოწვევას, სულ უკანასკნელი, თმამი უნდად, რაიც მავსად თუ შეუძლიან გაიღოს.

კომლი. საყურადღებოდ მიმანია, აქვე მოვიყვანო ერთ-ერთ სოფლის საზოგადოებისგან დიდგენი განაჩენი სიტუაქვანი სიტუეტი, რომ ყველამ განახანოს, რამდენად შევადეა გრანბოს ხალხი თავის შეწყუბნა-გავიერბას მკურნალის უფროობისა გამო.

1896 წელს, ოქტომბრის 10 დღეს: ჩვენ ქვემოერ ამისა ხელის მომწერელი, ქვემო-მამხანის მკხოვრებელი, გვეწოდნა სოფალი საზოგადო ყროლობა, რომელიც უნდა სხავ საქმეში შორის განაჯეთ შემდგეს: რადგანაც წელიწადში მამილი ავადმყოფობა არც ერთს იჯახს არ ასცლებდა, ხშირად უქვიბი-უწამლობებს ვეგობებთან ავადმყოფები და ხშირადვე მატყუარა სოფლის უმეკარი ეკიმბეზობისათვის ვიძარცვებით და ვიღებებთან ათას ვგავრად და ამით მაინც ავადმყოფებს ვერას ვშველით, ამისათვის ერთხელ ვარადეწველიკით: ყოველწლიურ სავალდებულო გარდასახად შევიწყროთ კომლზედ თი შაური ს. ქვემო მამხანში საავადმყოფოს (примѣный покой без провѣтей) დაასარსებულ. ამასთანვე, ვინც სამტყინალოში მივა ვასსინჯად და წამლის მისაღებად, იმთ, როგორც ეკიმბის დარიგება, ისე საქვირ წამლებიც მუქობად, უფსაოდ მიეცებთან იმთათი, რომელიც მამიტი ავადმყოფობის გამო სამკურნალოში ვერ მივლენ, ეკიმბ ვიღვლებილი სასლოში მივიღეს თავისის ცხენითა და ვარდა-ავადმყოფის ორი აბაზი განსამავალი (ს. ქ. მამხანზე მოშორებული სოფლები ორის აბაზიდან თოთხმეტ მურამდელ იხლან), ხოლო საქვირ წამლები უფსაოდ უნდა მიეცეს. რადგანაც ჩვენის საზოგადოებიდან მკურნალი ფული ხსენებლობის სამკურნალის დასრულებას არ ეკვებინა, ამისათვის ვსთხოვო ჩვენს მამს მამხანის უფროსს, რომ მიმპართოს ქიხიყის სხვა სოფლებსაც, იმთაც მიიღონ ამ დღედა საკეთილი საქმეში მონაწილეობა.

ამ განაჩენს დაუფრატებთან შემდგეს: თანხმად იმ სოფლებისა, რომელნიც სამკურნალის დასრულებში მონაწილეობას მიიღებენ, მთავანე ექნება აღმორჩეულ კომიტეტს, თითოეულ სოფლიდან თითო კაცი, ავადმყოფობაში მოქალაქის თავ-განდამარბობით სსრენებულ კომიტეტს ექნება მნილობი: ეკიმ-ფერალების მოწვევა, მათთვის ხვედრის ჯამაგირის თავთის დროზედ ჩაბარება და ყოველი ეკიმბის შეთავაზურება, რაც-ც საავადმყოფოს კეთილ დღეობასა და მისს მამწარიგებელთა მოქმედების შეწყება. ამ განაჩენზე ყველის ხელი უქვია.*

ჩემის აზრით, 2,720 მანეთი (5,440 კომლიდან ათ-ათი შაური ყოველწლიური გარდასახად) საქობოსის აზრის განსახორციელებლად. ამისათვის სასურველია, რაც შეიძლება, მალე იქმნეს შეწყნარებული-დამტკიცებული, ვისავედა ვერ არს, შემო სსრენებული განაჩენები, რომ ქიხიყის მკვიდროთა ჯანმრთელობა უფი-მამტყინა ხელში ავარ იყოს ჩავარდნილი.

„ტვილის ხელისაწი პანაზი-გონი მურობ კრება.“

კვირას, 20 ივლისს, შუა-დღისას, სათავადაზნაურო თვარტრი შიოხრე...

კრება ბანის მ. ნასიდის თავმჯდომარეობით დიწყო. კრებას დიდძალი ხელისუფლები დაესწრნენ და რა-

თავმჯდომარემ თავდაპირველად მოახსენა კრების ოქმი წარსულის კრებისა (13 ივლისს), შემდეგ წილისა ბანის რაოდენობის დაღებას და წერილი, რომელშიც იგი სრულს სიმარჯვებას აცხადებს „ამხანაგობის“ დარსების გამო, უერთდება ამ ამხანაგობას და თავის მოსახრებსაც ზედ დასძენს.

კრებაზე მოსულ ხელისანთ რაილა ავღვლეხი ცუკობლით, მოუთმენლად ელოდნენ პასუხს იმ 3000 მანეთის შესახებ, რომელიც ამ რაილნიასმე წლის წინად შეუკრებია 38 ხელისანს თავიანთ შორის და ორის სხილა ამხანაგობასთან ჩაუხარება. ამით ეს ფული ბანის სარგებელიად ქადაგდება უტყობილად.

ეგს გარეშე, ამ ფულს სხვა უფრო სასარგებლო დანიშნულება ექნებოდა, ვიდრე ბანის ყუთში უსარგებლოდ დება, მაგრამ, როგორც კრებაზე გამომავალი, ამ საბის თუხანს, რომელიც ორი წელიწადია ეკავი შეკრებილია, არავითარი სარგებლობა არ მოუტანია, თუ არ ივანგრობის შიგთი იმ ნაწილი, რომელიც ფულში იძლევა ბანს. აი, ამ კრებას უნდა გადაეწყვიტა იმ საბისი თუხანის დანიშნულება და ბედ-იხილად.

კრებას ის აზრი გამოსტევა და თავმჯდომარეც იმას ურჩევდა ხელისსენს, რომ ის ფული ამ თავიანთვე გადასცენათ ახალის ამხანაგობის თანხაში და იგივე დანიშნულება ჰქონდა, რაც მომავალში შეკრებულს საწვირო ფულს ექნება წესდების ძალი.

ხელისანთა მამასხალის ბანი ანო-ქოტეცხი. მე დიდის სიმარჯვებით ვითარნების ბანის თავმჯდომარის ბანის უკვე შეკრებლის ფულის შესახებ. მეტი, რამე ამ ფულის შექენა მკვიდრიადაღზე დააყენებს ამხანაგობის სკაქსს, მაგრამ სკაქსს ის არის, რომ ფული ჩვენ არ გვეკუთვნის; ის ფული 38 ხელისანს კერძოდ შეუკრებია და თავისთვის აქეთ ინახავს; იმ 38-თაგან ამ კრებაზე მსგებლობა არიან, რომელთაც არ სურთ ჩვენს ამხანაგობას შემოუერთდნენ და თავიანთი თანხა ვადმოიტანონ. ამისათვის საჭიროდ მიმართა ჯერ იმით ამ სავნის შესახებ დავკითხნეთ და მეტი ვილაპარაკეთ.

თავმჯდომარემ ჰკითხა ხელისსენს თომი იაშვილსა და ჯანაშვილს, რომელთაც ის 3000 მან. აქეთ ჩაბარებდა, რა ბარის არიან ისინი და ბათი ამხანაგობის ამ ფულების ახალის ამხანაგობაში ვადმოიტანის შესახებ. ჩვენ ფული შევევტოვიკეთა და შევევინახეს, თუშცა კოტას-კი, მაგრამ სარგებლობას მიიცი ვადოტეხს;

ელა ახალი ამხანაგობა არსდება და ამ-სთვისაც ფული იკრიბება, ჩვენ ამ „ამხანაგობაშიც“ სიმარჯვებით მივიღებთ მონაწილეობას, ხვედრის საწვირო ფულს შევიკრებთ და, როდესაც დავიხანავთ, რომ ახლად შეკრებილის თანხით კეთილი რამ გავკეთდება; ამხანაგობა პირდაპირს თავის დანიშნულებას დაადგება და სარგებლობას მოგვეცემს, — მაშინ იმ 3,000 მანეთაც შეიძლება შემოვიტანოთ ახალს ამხანაგობაშიც, უპასუხეს ამით.

ამის შემდეგ ბანი დიქანოზი-ვილია ბ. ბანი გვერი-ვილია ილა-ბარკეს, რომელიც ამ ორ-ის თანხის შეერთების აუცილებელს საჭიროებისა და სარგებლობას ამტკიცებდნენ.

ბოლოს ბანი ჩორი-ვილია, რომელიც დიდ მსურველი იყო თანხეზის შეერთების, სთქვა: ჩვენ და სხულებიც, იმ 38 ხელისანთა შორის, რომელთაც 3,000 მან. ეკუთვნით, ზოგიერთები ექვსი თვლით უტყობენ ახალს ამხანაგობას და არც თანაუგრძობენ. ამიტომ უფრო სამართლიანი იქნება ჯერ ჯერობით ვეგულისხმეთ, რომ ის ფული არც არის სადმე შეკრებილი, ჩვენ ჩვენი საქმე გავაკეთოთ; საწვირო ფული შევიკრიბოთ, საქმე გავაჩალოთ, ხოლო იმ საბისი თუხანის ვადმოიტანა თვით მის პატრონით მივინებთ. იმედია, ის ფული მაღელ შემოუერთდება ჩვენს ამხანაგობას, რაც დაინახვენ ამხანაგობის მხრივ და სარგებლობას მოიპოვებან.

თავმჯდომარე, მე არ მესმის რისა ვინაით იმ 38-ს? ამხანაგობის წესდება უკვე შედგენილია და შემუშავებულია, ვგრანბ, ცველა ჰკრიბობს საუფლებლობას და სარგებლობას ამხანაგობის დანიშნულებისა და სინდიისირად და ნამდვილად სკაქსს წაყენა თვით ამხანაგობის წყურებზე იქნება ხომ დამოკიდებული, ესე იგი, იმაზე, თუ რამდენად სინდიისირად, საწვად ვადმოკიდებლი იქნებიან სკაქსის მეთაურებად არჩეულინი.

კრებამ, ხანგრძლივის ბასის შემდეგ, დაადგინა, რომ ჯერ-ჯერობით ამხანაგობამ თავისი საკუთარის თანხით დაიწყო მოქმედება.

შემდეგ ბ. ინოზემცეხმა მიმართა თავმჯდომარეს და უთხრა, რომ ხელისანთა შორის აქ-ოქ ყური მოაკვირო, რად ჩაურთებ კერძო კაცს (მ. ნასიძე) ჩვენი ფული ხელში, ვანი ჩვენ შორის არ ვამოიძებნებოდა სანლო კაცო?

თავმჯდომარე (იგივე ხაზინადარი) ბატონებო, ვინდობ დღერთს, დროზედ ვაგებინეს თქვენს შორის ზოგიერთების ბანი ჩემის ხაზინადრობის შესახებ. აი, წარსულს კრებაზე შეკრებილი 35 მან. და ყოველივე სკაქსს წარმოებაც; უშორჩოლესად გთხოვთ ჩემს მაგერს სხვა არჩილი ხაზინადრად და მე განმზავისუფლოთ. მე არა მსურს ვატრებდე თქვენს ექვს—ეს ჩემთვის ვერავფერი სხელი იქნება. ხოლო მე ვეცდები შემდეგშიც ჩემი შრომა და მონაწილეობა არ მოვკლო „ამხანაგობას“ შეძლებისდაგვარად.

კრება აი თანხებდა და სთხოვე ბანი ნასიდეს ხაზინადრად. დარჩენ ბანი ნასიდემ განმეორებითა სთხოვა კრებას ვანთავისუფლებინათ იგი, მაგრამ კრება არ დაეთანხმა და ბო-

ლოს ბ. ნასიდემც მიიღო კრების თხოვნა.

შემდეგ საწვირო ფულის შემოტანის წეს-რიგი შეიმუშავეს, რომლითაც თითოეული წევრიც ათის თვის განმავლობაში უნდა შემოიტანოს კამეტი მანეთი და იმითი არსდება მისი თანხა (ბანი), ხოლო ფული ბ. ნასიდეს, ანუ მის თანაშემწეებდა არჩეული კაცთ უნდა წარუდგინონ.

ბოლოს გამართეს ხელის მოწერი და საწვირო ფულის შეკრება: ხელი მოაწერა 15 კაცმა და შემოიტანეს 16 მანეთი; წარსულს კრებაზე — 22 ხელიანი საწვირო წევრად და 35 მანეთი შემოიტანიათ; ამ წინააღმდეგურ-ჯერობით სულ 37 წევრი ირიცხება და 51 მან. თანხა მათგან შემოიტანა.

იმედია, ტვილის ხელისსენი სკაქსს ბეჭითად მოაკიდებან და ამ ახალის ამხანაგობის საშუალებით თავს დაახვეწენ წარბეულა ჩარჩებს.

ვისთვის, ან ჩისთვის კითდება ჰამათის ჩამინ გზა?

ჯერ იყო და ვიხილეთ, რომ ჩვენი თავდა-აზნაურობის თანხრობით მოხდენილია გამოკლებამ მთელი ქიხიტი რკინის გზას აცენა; რომ უფრო მკვიდროდ დასახლებული ნაწილი კახეთისა მოკლებულ იქნება რკინის გზას; ახლა ამხელდ უარესი გვეხრება, როგორც მოგვესენებათ, აწ ინტენსივი ბანი რომანიონის ხელმძღვანელი კახეთის რკინის გზის მიმართულებას გამოკლებას იარაღს. როგორც სკაქსზედ წარუბრებდნენ ვაგრეც და როგორც ვაგრეთებამდა აღნიშნეს, მიმართულება გზისა შედგება: ტვილისაგან თანხრობად თელავს, აქედან გაივლის შიგნით კახეთს, ქიხის, შემოუბრებს ხორსუდ, ვანი მირზანის კოლეგზედ, ანუ ვაზაქების სოფელ კელმეზურამდის, დაბრუნდება სამხრეთ დასავლეთისაკენ, ვილის ოორზუდ და შეუერთდება ზაქა-ტვილის რკინის გზას სოლოთ-ბულის სადგურზედ. თანხრობად ვატარების შემდეგ არას ვიტყვით, ეს კახეთს არ სარგებდა ისე, როგორც მსგებრი თავი რკინის გზისა, ე. ი. სოლოთ-ბულის სადგურისკენ მიმართება მისი.

ამისთარი მიმართულება გზისა ძველსავ პირობებში სტავებს მიუღეს ვარეთ კახეთს, რომელსაც წველ სოფლების გარდა შეადგენენ შემდეგე 24 დიდი სოფელი: მელაანი, ფხოველი, ზიარი, ქოდალი, არაშენი, კაქეთი, ნანიანი, ჯიმიტი, შამლიანი, ქურში, ყანდალი, კვემო-მუღაღალი, კახეთი, ჩილუარი, თონხილაური, სავარეჯო, პატარაძული, ხაში, სართიკლი, უჯარა, ნეუნი-მილალი, მუხრანის, ახამური და ვილაზორი. რომეთს და ვისთვის ეძლევა რკინის გზას ისეთი მიმართულება, რომელიც ამოღენ დასახლებულ ადგილებს აქლებს გზით სარგებლობას? ვერც ერთი მოსარზება ვერ ვამართლებს ამ მიმართულებას: თუ გზას საჭირო ნიშნულს ვაქცევთ, რა საჭირო იყო ტვილისადგან ჯერ ნი ვერს სოლოთ-ბულისამდე კახეთი განმავარებულა ზაქის გზაზედ ვაიაროს, მეტი 60 ვერსზედ მეტი კიდევ სოლოთ-ბულისამდე სულ ულაზური დიგლი ვაიაროს, რომ ქიხიყის პირველ სოფელს კელმეზურს მოვიყენებ? თელავში მიმავალა

კიდევ სხვა 130 ვერსი უნდა ვაიაროს და ანაირად 250 ვერსი უნდა იაროს, მაშინ როდესაც, თუ გზის მიმართულება იგივე დარჩებოდა, ვაით კახეთში, ჩილუაზედამდის, რომ გორკთ თავდა-აზნაურთა გამოკლებამ აღნიშნა, გზა 50 ვერსით შემოკლებულა და ამას გარდა, რაც უფრო საყურადღებოა, ზემოთ ჩამოთვლილი 24 დიდი სოფელი და სხვა წერილი სოფლებიც რკინის გზით სარგებდნენ. ვანი 50 ვერსის სიშორის-სახლოვებს არ აქვს მნიშვნელობა სავაჭრო მნიშვნელობით ვაკეთება კახეთის; კუ-შპირად ვანს-საკლავებელია, რომ დღისთარი რკინის გზების მიმართულება მხოლოდ რაიმდენსავე კერძო კაცზე დამოკიდებული და თვით იმ ქვეყნის ინტერესს-ც, რომელზედც გზა ვაკეთებ სრულებით სახეში არ იდებენ! შიგნით კახეთი და ვარეთ კახეთი მრავალნაირად არის ვითარებითად ვაკეთებულნი; ამ დამაკვეთრებულ ვარემოებათა შორის მე მოხლოდ ორს ვურჩევ და აი სახელწოდება რას: ჯერ-ერთი, შიგნით კახეთებს ვარეთ კახეთში დიდი მამულები აქვთ ვარეთ-კახეთებს შიგნით-კახეთში დიდი მამულები; მეორე, მამულებით ვაკეთებულებას და იმ ვარემოებას, რომ შიგნით-კახეთს ღვინი ბეჭედი მოსდის და პური ნაკლებია, და რომ ვარეთ-კახეთში პური ბევრი მოდის და პარუტყვის გამრავლების უფრო მისდევენ, ვანებებულია ვარეთ-კახეთებსა და შიგნით-კახეთებს შორის ვაკობა: ერთი დღისის ასეი-დედს, მეორე, ზორბეულსა და სკაქსსა, ასეთი დამოკიდებულება ვეთრავფილის მდებარეობას შეუქცებდა და ამ დამოკიდებულების ორ-გორამე თავიდან აცილება ან დასუსტება არას გზით არ მოხერხდება. ორსავე კახეთებს ცივ გამობარბის მთავრებელი ჰყოფს ერთ-ერთისაგან და ეს მთა დასერლია სკაქლ ფეხი ბილიკებითა და ზოგან საურმე გზებლით კახეთების მისელა-მოსვლისათვის. თუ რკინის გზა ამ ორსვე მხარეს ცივ-გამობარბის მთისს შეაერთება, როგორც ვანახალყო იყო, კახეთების ერთ-ერთთან მისელა-მოსვლა უფრო ვაცხოვლებოდა და თუ ისე აიძენენ, როგორც ახალი პრექტი აღიარებს, კახეთებსა ერთ-ერთთან ისე ცივ-გამობარბის ბილიკებით და საურმე გზებით უნდა იარონ. ამას გარდა, ვარეთ კახეთებს ისე ძველი გზით უნდა იარონ ტვილისში, რადგანაც ახალის პრექტი, რკინის გზასთან სულ მას-მომდელს სოფელს მელაანი დასკირდება ვაიაროს 20-25 ვერსი, რომ რკინის გზის მახლობელ სადგურთან მივიდეს; დანარჩენ სოფლებს ხომ 30-70-80 ვერსი დასკირდებათ და, რასაკვირველია, ამ მნიშვნელოვანს ისე ძველს გზას ამაკობინებენ. ესაც არა კმარა, თვით თელავის სადგურადგან ტვილისის მონგავურს დასკირდება რკინის გზით იაროს არა ნაკლებ 10 სათასს და ამ დროს ხომ ახლადდელი დიდი-განძობი დიდი-დიან ტვილისიდან თელავს და თელავიდან ტვილისის მაშ თელაველ მგზავრისთვის არავითარი ვარჩევა არ არის. ვისაც არა სურდა, იკითხოს უკვე მომქმედ რკინის გზებზედ რამდენს ვერს ვაღის საათში მატარებელი და 250 ვერსი ვაყუის ამხელდ. მგზავრების მომოს-

ლის გარდა, უმთავრესი დანიშნულება რკინის გზის სავაჭრო სავნების ვადატან-ვადმოტანაა. დღეს ტვილისადგან თელავსა და სარგებლოდ კახეთადგან ტვილისის სავაჭრო სავნების ვადატან ვადმოტანა ჯდება 10-15 კაბ. ფუთი. მე რკინის გზის მგზავრა ვარდასადახ ხელთ არა მკაქსს, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, ფუთი 10 კაბ. ნაკლებ არც რკინის გზით ვადკდება.

მაშ თუ მთელი ვარეთ-კახეთი ვერ ისარგებლეს რკინის გზითა, თუ მომეტებულ ნაწილად შიგნით კახეთებისათვისც მგზავრისა და სავნების სასუფრუბო არავითარი ვარჩევა არ იქნება დღეს და მაშინ, რადგანაიც დღეს თელაველს მგზავრს ცხარა ჯება ვახედე 4 მან. და რკინის გზაც, ახალის პრექტით ვატარებელი, მე-II კლასით მოგზავრს ვადკადე-დევინებს 6 მან. და 33 კ. და მე-III კლ. 3 მ. 88 კაბ.; მარ ვისთვის და რისთვის ვიდებენ ვაკეთ ვოდელები კახეთი-ს, რკინის გზა? ვახედე იარა პასუს იძლევიან აქ: სოფელ ბოდრისის საზოგადოების ნაქერი მიწები, რომლებშიც წყლის ნიშნება ივარა, ერთს მდიდარს პეტრბურგულს ამხანაგობას აუღლია, რომელიც ახლი განხეზმავს პირების ნათის წარმოების დაწყებას და ამხანაგობისათვის ხომ აუცილებელია საჭირო იყო გზა; ამიტომ კახეთის გზა სოლოთ-ბულის სადგურისადგან უნდა ვამოკიდება და ულაზურ ადგილებზედ 60 ვერსი იაროს, უახისით თვით, ამხანაგობას დასკირდება ცალკე შტოს ვამოყყენა. ახლა კი კახეთის გზა მათთვის ვეთდება და მთელი ვარეთ-კახეთის; მათ მსგებრლად ვერავინა. რასაკვირველია, ამისთანა მსგებრლი მრავალჯერ შეუწყირავს და ახლაც შეწყირულ იქნება, მაგრამ ვანი ეს სირწულე და ხმის ამოკლებლობა შემოვინან ან ვადკობირებს პრესისა და ან თვით ვარეთ კახეთებს და არ ვამოკიდებლობან ამ საქმეს? ჩემის აზრით, ღირსავე ცველამ ამოიღოს ხმა.

ნაიდკველი

რუსეთი

საერთო ვანათილების სამინისტროს მთლიანობა, ვავცინებთ ვარშავის სამოქალაქო სასწავლებლებში მასწავლებლებთან ვინ ითვლება დამსწავლელი საზოგადოებათა ვეტრება, ან ვინ აძლენს მათ ამის ნება სია.

— თანხმად საერთო ვანათლების მინისტრის მოხსენებით, ხელმწიფი იმპერატორს უმოწყალესად უნებებია, რომ მისკაცის სიმეპრატორი უნივერსიტეტის სამათმეტროე ფიზიკის ფაკულტეტზედ აწვევ ვინეგრისიტეტის დასსაბურებულის პროფესორის, აწ ვანგწებობის ა. ო. დივიდოვის სახელზედ ვთანხმად ფულის პრემია იქნას დაარსებული იმ 3,000 მან. სარგებლიდან, რომელიც ვანსვენებულის ოჯახობამ შესწირა ამ აზრით.

— ამ დღებში ქალაქის ლომბარდების მოქმედების პროგრამა შესამჩნევად იქნა ვარეთ-კახეთის მომართვების ნება ვინეგრისიტეტის ვიქონება მიიღონ ბოლმე შესანახად კერძო კაცთა თხოვნით სავაჭრო ვატრობით ვაქციდონ იგი.

— შინაგან საქმეთა სამინისტროს რუსეთის ვაჭრებმა სანოვარო წარუდგინეს იმის შესახებ, რომ რკინის მიწის მომზადებელი საზოგადოებები თავიანთ მალაზიადან არა წვერთაქ აძლენენ საქონელს დაკლებულთ ფასითა, რაიკა წესდების ძალით ნებადარაყოფილი, და ამითი ჩვენ, ვაჭრებს კონკურენციას ვერწვევნიო. მზრუნველთა ვაჭრების და ხელმძღვანელთა თაობა ამ საქონელი უფროსად ფადიტიან-ვადიტიანთან რკინის გზით, ამითი ითვად რომელმაც მათი ღირებულობა და ჩვენ, რომლებიც ვიცილთ ამანუდ სახზო გარდასახანდ ყვილით, კონკურენციას ვავეწრონო. სამინისტროს ეს სანივარი საბარბაქოანად უწყნარი და დარღვენი, რომ სხინებულ მომზადებელ საზოგადოებათაუკ გარდასახანდ ხოლომე ფული რკინის გზით სპირნლის გამოწყარვა-ვაგაზინის დროს.

— ექმთა საერთაშორისო მე-XXI კრების ადმინისტრაციული კომიტეტის უკვე გამოაცხად, თუ კრების პირველ სხდომასზე რა და რა მოხსენება იქნება წაითხზილი. ვინელი პროფესორი კრატუტონივი წაითხზავს მოხსენებას „პროფესორის სიდამბლის ეტიოლოგიის“ შესახებ, პარიზელი პროფესორი დან-საოტი — „კლემენტ პირუტულიანი წამლობის“ შესახებ, ტურინის პროფესორი ლომბროზო — „ფსიხიკრიის ახალი შეხედულებათა“ შესახებ, რუსეთის ცნობილი გამოკვლევითი პროფესორი მენნიკოვი — „შავი ქირის“ შესახებ, ვიხიკოვი — იმის შესახებ, თუ ანთების დროს მარღვებს რა დანიწნულთა აქეთ. დანარჩენ მოხსენებათა შორის საყურადღებოა — პროფესორთა: ზავინსკისა, მანტიკა და რაუნელის იმის შესახებ, თუ ყელ-ქირებისა და სხვა ავადმყოფობის დროს შრატის მხარეებს რა ნაყოფი მოჰქვს.

— საერთაშორისო გეოლოგიის მე-VII კონგრესთან ერთად სიმპოზიუმის სამეცნიერო აქადემიის ახალს მუხებში, სადაც კონგრესის საზოგადო კრება მოხდება, სერთა შორის სასაგლოოვო გამოფენაც იქნება გამართული. გამოფენილი იქნებიან: სხვა-დასხვა გეოლოგიური ქარტები, ფოტოგრაფიული სახეები სხვა-დასხვა გეოლოგიურად შესანიშნავ ადგილეთ ბისა, გაქვავებული ცხოველები, ქვები, ხელსაწყოები და სხ.

— შინაგან საქმეთა სამინისტროს რუსეთის ჩრდილო გუბერნიების გუბერნატორებისათვის დემენტი უცნობებია, რომ შვეციელი ინჟინერი ანდრე ჰაეროსტატი პოლიუსისაკენ გაფრინდ. გუბერნატორებს სწერს სამინისტრო, ხალხს ეს ამბავი ყველად აცნობდნ და თუ სადმე ანდრეს ჰაეროსტატი ჩამოეშვება, შიგ მყოფთ ყოველგვარი დახმარება აღმოუჩინონ.

— შინაგან საქმეთა სამინისტროს თან შემდგარი კომისია, რომელსაც 1893 წელ. სასკურნალი წესდების შესახებ და ხელ-ახალი შემუშავება აქვს მიზნობილი, თავის მუშაობას ამ სახეჯის დამლექს დაასრულეს.

— 1884 წელ. 9 ნოემბრის და

1895 წელ. 15 ივნისის კანონებით სოფლის მცხოვრებთა უფლება ძღვევით სახელმწიფო მიწები ისე აიღონ ხოლომე იჯარით, რომ ამისათვის საჯარო ვაჭრობა არ დასჭირდეს. მიუხედავად ამისა, სამეურნეო და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტრომ დაწესებულებას შიშობად დაპირება ხოლომე მიწები იჯარით გაუცემელი, ამისათვის სამეურნეო სამინისტრომ შინაგან საქმეთა სამინისტროს აცნობდა ეს ვაჭრობება და ამანაც თვის მხრივ ადვილობრივ გუბერნიების უფროსებს გაუგზავნა მოწერილობა, რაც შეიძლება მალე მეთავაზობინდეს ამ სავნის შესახებ ასებულო კანონებით სოფლის მცხოვრებთ, რომ ისარგებლონო.

— სამხრეთ რუსეთის მეფუტკრეებს ფინანსთა სამინისტროს წინაშე შუამდგომლობა დაუწყეთ, რომ ნება მიეცეთ და ტვილის სასმელების ნივთიერება ქარხნები დააარსონ, ვინ რომ აქკობის მეთავაზურობა სრულად აღსანილი იყოს და არც საქცილობა გარდასახანდ დადლოს ამ სასმელებს. ამასთანავე ერთად მეფუტკრეებს სამეურნეო სამინისტროსათვისაც მიმოსართინა, რომ ამ შუამდგომლობას ფინანსთა სამინისტროს წინაშე მხარი დაუჭიროს.

უცხოეთი

საზარანთი და ზამბანი. საფრანგეთის დიპლომატიკა ნამყოფმა აღლონ ლევიმ ცალკე წიგნი გამოსცა, რომელშიც არკვევს იმ საგანს, თუ საფრანგეთი რომელს სახელმწიფოს უფრო უნდა დაუმტობრდეს და გაუწოდოს ხელი: გერმანიის თუ ინგლისს. ავტორის აზრით, საფრანგეთი ინგლისთან დამეგობრებით და კავშირით ბევრს წააგებს, ხოლო გერმანიასთან — მოიკლებს. საფრანგეთის ვაჭრობა და ბილე მიქცობა, ამბობს ლევი, ისე დაეცა დღეს, რომ მთავრობას დიდი შრომა და მცვალიწიწობა მპირთებზე ფხვნიდ წამოაყენოს იგი. არა ნაკლებად საზრუნელია მცხოვრებთა რიცხვის შემცირება: საფრანგეთის მცხოვრებთა რაოდენობა თან-თან მცირდება და თუ ამას არაფერი ეწველა, ახლო მომავალში შეიძლება მიეთლი ერთი გაქურდეს და აღიგავოს დედამიწის სურვილგანაო. ერთად ერთი საშუალება, რომელსაც შეუძლიან როგორც ალბე-მიტცემბის და ვაჭრობის გამომიერება წარმატება, აგრეთვე მცხოვრებლების გამზარება — ეს, ლევის აზრით, ახალშენების შექმნა, მაგრამ სწორედ ამ საქმეში ელობება საფრანგეთს ინგლისი და ყველგან, სანამ მოიწოდებია მიწების შექმნა. ინგლისი წინ ვადაუდგა და გამოსტაკა ხელდავანაო. ასე მოხდა ევკატების აღმოსავლეთ აზიის და ნიგერის საქმეებში. გერმანია იმავეს ხადო, რასაც საფრანგეთი, და ინგლისი იმავეს ისევე ექვეყა, როგორც საფრანგეთს. ამჟამინა აქედნად, ამბობს ლევი, რომ ეს ორი სახელმწიფო საფრანგეთი და გერმანია — ნება უნებურად უნდა შეერთდნენ, რომ სავაჭრო მტერს — ინგლისს — ბრძოლა გაუწიონ.

მაგრამ საფრანგეთისა და გერმანიის დაკავშირებას ხელს უშლის ელზას — ლორენია, ამიტომ უნდა ეცადნენ გაათავონ დროით ელზას-ლორენის საქმე, რომ დამეგობრებას და კავშირის აღიარებინა შეუძლებელი ხელისაო. თუ საფრანგეთი, ამბობს დან-საოტი, თუ საფრანგეთი, ამბობს დან-საოტი, თუ საფრანგეთი, ამბობს დან-საოტი, თუ საფრანგეთი, ამბობს დან-საოტი...

ტი წარუდგენია კრიტის გენერალ-გუბერნატორის თანამდებობაზე, სხელილობარ საზოგადო სასწაშათა მიხედვით ნამყოფი დღენ-მონტო. დღენ-მონტო ორიწლი და ათს წელიწადს ვადასულია და მინისტრად მხოლოდ ერთი წელიწადი იყო.

დამაკვირდა

საფრანკთა, ზამბანის მთელს კვირას ვერ მოიკავებდნ მხოლოდ ამიტომ რომ კვირას დღეს სხვა-დასხვა კბილუ სანამ ადვანს.

საზარანთი. Temps

სწორენათინდგან: „ამ ჟამად ათინაში მინისტრთა საბჭო და საზოგადოება იმის განხილვა-გამარკვევას არაიან, თუ სად შეუძლებდნ მთავრობამ შეიძინოს საქარო ფული სიმხედრო ჯილდოს ვასანტურებად და თესალობის ვასანთავისუფლებად. საქმე იმ გარემოებამ უფრო გააწვევა და გაანელა, რომ ევროპის ბაჭერებმა და კავიტიონებმა ვინაცხადეს ხელი არ შეუწყონ საბერძნეთის სესხს, ვიდრე იგი წინანდელ ვალს არ გაისტუმრებინ. ამის ზედ ის ხმაც დადგროა, რომ ვითომ ერთი სახელმწიფო წინადადებდა იყოს ზავის ჩამოგდების ოსმალეთსა და საბერძნეთს შორის, ვიდრე ეს უკანასკნელი გარემუ ვალის სესქს არ მოაწყობოს. მეორე სახელმწიფო იმ აზრს დაადგა, რომ უკანტიროლოდ საბერძნეთი ვალს ვერ გაისტუმრებოს, საბერძნეთის მთავრობის ცდილობს ყველას დაღუპტიკოს, რომ ზავის დადება და სახელმწიფო ვალის ვასტუმრებას არაფერი საერთო არა აქვთ ერთმანეთში, და რომ ზავი რაც შეიძლება მალე უნდა იქნას დადებული, რადგანაც, რაც მეტი დრო გვაა, საბერძნეთი უფრო გაჭირვებულ მდგომა-მარეობაში ჩავარდება და შემდეგ უფრო გაუწნებლდება, როგორც სამხედრო ჯილდოს, აგრეთვე ვალის ვასტუმრება.“

ოსმალეთი. კონსტანტინოპოლი.

გემედვს სწორენ გაზ. „N. Fr. Pr.“ ოსმალეთისა და საბერძნეთის შორის ზავის შესახებ: 4 მილიონი სამხედრო ჯილდოს გარდა ოსმალეთმა კიდევ 400,000 ვირ. სტერლინგი მიითხოვა იმ ზარალის საზღვრად, რომელიც ოსმალეთის ქვეშევრდობთ ევირი მოუყიდაო. ინგლისისა და იტალიის ელჩებმა წინადადებება განაცხადეს, ხოლო რუსეთის ელჩმა, რომელსაც შემდეგ გერმანიის, საფრანგეთის და ავსტრიის რეგენტის ელჩებმა მიემხრნ, კანონიერად სცნო ოსმალეთის მთავრობის მოთხოვნაილება.“

გაზეთები სწორენ. რომ ოსმალეთის სამინისტროში მალე დიდი ცვლილება იქნებოდა.

დიდი ვერსია ითანამდებობაზე ბევრს ასახელებენ, და სხვათა შორის, თურხან-ფაშას, ვარემუ საქმეთა მინისტრად ნამყოფს, სახელმწიფო საბჭოს პრეზიდენტს, აწინდელ ვარემუ საქმეთა მინისტრს, თვითთ-ფაშას და გენერალ-ფელცე-მესიტერს ექვა-ფაშას.

— კინიბი. როგორც ვაჭრები იოწყებინან საფრანგულს ახალი კანდღა-

საფრანკთა, ზამბანის მთელს კვირას ვერ მოიკავებდნ მხოლოდ ამიტომ რომ კვირას დღეს სხვა-დასხვა კბილუ სანამ ადვანს.

დამაკვირდა

საფრანკთა, ზამბანის მთელს კვირას ვერ მოიკავებდნ მხოლოდ ამიტომ რომ კვირას დღეს სხვა-დასხვა კბილუ სანამ ადვანს.

საზარანთი. Temps

სწორენათინდგან: „ამ ჟამად ათინაში მინისტრთა საბჭო და საზოგადოება იმის განხილვა-გამარკვევას არაიან, თუ სად შეუძლებდნ მთავრობამ შეიძინოს საქარო ფული სიმხედრო ჯილდოს ვასანტურებად და თესალობის ვასანთავისუფლებად. საქმე იმ გარემოებამ უფრო გააწვევა და გაანელა, რომ ევროპის ბაჭერებმა და კავიტიონებმა ვინაცხადეს ხელი არ შეუწყონ საბერძნეთის სესხს, ვიდრე იგი წინანდელ ვალს არ გაისტუმრებინ. ამის ზედ ის ხმაც დადგროა, რომ ვითომ ერთი სახელმწიფო წინადადებდა იყოს ზავის ჩამოგდების ოსმალეთსა და საბერძნეთს შორის, ვიდრე ეს უკანასკნელი გარემუ ვალის სესქს არ მოაწყობოს. მეორე სახელმწიფო იმ აზრს დაადგა, რომ უკანტიროლოდ საბერძნეთი ვალს ვერ გაისტუმრებოს, საბერძნეთის მთავრობის ცდილობს ყველას დაღუპტიკოს, რომ ზავის დადება და სახელმწიფო ვალის ვასტუმრებას არაფერი საერთო არა აქვთ ერთმანეთში, და რომ ზავი რაც შეიძლება მალე უნდა იქნას დადებული, რადგანაც, რაც მეტი დრო გვაა, საბერძნეთი უფრო გაჭირვებულ მდგომა-მარეობაში ჩავარდება და შემდეგ უფრო გაუწნებლდება, როგორც სამხედრო ჯილდოს, აგრეთვე ვალის ვასტუმრება.“

მშრანა ზამთრის დღე

(ამოკრებული ამბები)

კიდევ ერთი ახალი და მტელ სასაიმენო ამბავი მცენიერების გამარკვევას მოგვიტყობს ვაჭრებთან. მონტევიდეოს სასპინენო ინსტიტუტის დირექტორმა იტალიელმა ახალგაზდა მეცნიერმა სანარული ბრახილის ციება-ცხელების მიკრობები აღმოაჩინა. ახალგაზდა მეცნიერმა ვაჭარულ სითხეში მიკრობები და ამ სითხით ურჩის ადამიანს ციება-ცხელება. ბრაზილიის ციება-ცხელების მიკრობი თურმე ადამიანის კვებაში სტროფობს და იქა მოკლავს, სანარული ახალგაზდა აღმოაჩინეს წამლის სახელად „ანტი მარია“ უწიდა. ამბობენ, ეს წამალი უნებარაო. სანარული პროფესორების მხრივითა და ბ. ნ. ნ. ნ. ნ.

პარეზის მთელი

პარეზის მთელი გამოფენის მთავარ კომისარამ ზანე ჰიკარა შეტყობინა საფრანგულ ბარჯო-არტიტის ვაჭე კომისიას, რომ 1900 წლის გამოფენისათვის უნდა დასაბრუნოს სულ 107 მილიონი ფრანკი (ერთი ფრანკი 5 შეტრია). პარეზი თავისი მხრივ მზარჯებს 20 მილიონს, აქციებდნან შემოვა 60 მილიონ, ასე რომ მთავრობა მხოლოდ 27 მილიონს დახარჯავს. უნებრის უკვე ადგენენ: ხელოფებთა სასახლის საპარკველს წყლსეე ჩაყარება. იმედ აქვთ, რომ წელსეე დასრულდეს ყველა შენობა გამოფენისათვის, ასე რომ მთავარი წელს უკვე შეუდგებიან შენობების მარეფა და მოწეობას.

მარეზის მთელი

ერთი პოლიციისა, ვაჭარ დემერს ვა-მთავრობა ისეთი ზარანაზნი, რომლის დატოლის დროს არც ხმა ისმის, არც ალი სჩანს და არც ბოლი.

გამოფენი ამბობს

მთელს საფრანგეთში დიდი ყურადღება მიიქცა ერთის ინჟინერის მიერ გაკეთებულ ვაჭარებზე, მატარებელი რომ სადარბს მოუ-ახლობდა ხოლმე, ვაჭარში ხარი იწვეს ხოლმე მოკვას და ყველზემე ვაჭარო ფიქარი ზედ გამოჩნდებოდა სადარბის სახელიც. თურქი იმ ტიპით, სულ ადვილი ყოფილა ასე მოწყობა ვაჭარისა. თითოეულს ვაჭარს ქვეშ გამართული აქვს პაჩარა თვალი, რომელიც ლინდავს არ ვაჭარებს. სადარბის ახლოს რდესბ შორის ავთებენ პაჩარა თაქვედ მალობს, მატარებელი რომ მივა აქ დავივს, ის თვალი მიკავებს თაქვე მალობს და ტრიალს დაწყებს ამ ტრიალის გამო ხარკისა რავეც ამდტორების ძალით და სადარბის სახელიც გამოჩნდება ფიქარზე. ამერიკელიც ასეთს ნანქარებს ტენის რკინის გზის ვაჭარებში მპირთებენ.

განსახება მხოლოდ ის არის, რომ აქ სადარბის სახელის მიკავი იმ ქუჩის სახელი გამოჩნდება ფიქარზე, რომელსაც ვაჭარი მიუვალავდა.

დეკემბა

(რუსეთის დემეზათა სადგენისათვის). 22 ივლისი.

კონსტანტინოპოლი. თვითი ფაშამ წარადგინა ზოგიერთი ახალი მუსლიმ ელჩების მიერ შემუშავებულ პროექტის შესასწორებად. ელჩებმა ვაჭარწვერტეს პროექტი ხელ-შეღებებელი დარჩესიო.

კილი. პირველი ესკადა ვიკენ-ადმირალის ტრალიტისა და კონტრ-ადმირალის პრინციპის ჰენრისის თაყონობით კონტეტარს წავიდა.

კონსტანტინოპოლი. ხელმწიფე იმპერატორი მარიამ თოლოდრეს ასული, დიდი მთავარი მიხეილ ალექსანდრეს ძე და დიდი მთავარინა ოლგა ალექსანდრეს ასული კონკრეტენ მოვიდნენ და იმ წამსვე ბერისტორთის სასახლეში წაბრძანდნენ.

მელზარადი. ოფიციალური ცნობებით სჩანს, რომ 16 ივლისის აქეთ არნაუტები აღარ აჯანყებულან. ოსმალეთისა და სერბიის მხრივ ყოველ გვარი ლინსიტიება იქნა ხმარებული უწყისებებს დამყარებისათვის.

ბარკონი. კვლავ მოდის ამბავი დიდის ზარალისა წყალ-დილობისაგან სილეზიისა და საქსონიაში. ასამდე ადამიანი დაიღუპა. მარტო სილეზიის 12 მილიონის ზარალი მოსულიო.

კონსტანტინოპოლი. ელჩებმა უკვე მიტყეს პასუხი ოსმალეთს ზავის პირობების შეცვლის შესახებ მის მიერ წარდგენილ ზოგიერთ პირობებზე.

კონსტანტინოპოლი. ოსმალეთის საზღვაო დევიზიამ ბრწყინება მიიღო კანესს წავიდას.

პარიზი. საფრანგეთი და რუსეთი ერთი მეორის ელუმებზე დასასრულებლად საფრანგეთი საზღვაო მისიისა ვაჭაზაინან.

ხელმწიფე იმპერატორი მარიამ თოლოდრეს ასულის სახელწოდების დღეს რუსეთის ეკსკუსიონისა წიკრვა და პარაკლისი იქნა გარდაბლილი, რომელსაც ფორისა და მინისტრების წარმომადგენლები დაესწრნენ.

ბლუმონი. ხელმწიფე იმპერატორი მარიამ თოლოდრეს ასულის სახელწოდების ვაჭო სახელწოდო გემებმა ბიარაღების აშალეს და ზარანაზენი დასცოდეს.

მანა. წყალდილობის შიშ ვაჭლილდ უნდა იქნას ჩაივლილი. **კონსტანტინოპოლი.** „საბახი“ იოწყება, რომ ოსმალეთის მეორე ესკადრა ხმელთაშუა ზღვაში შევიდაო.